

זרע שמשון

רבי שמשון חיים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמאי ועיניכם תראנה בנים
ובני בנים כשתילי זיתם סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
בני חיי ומזוני טבי.

מלא העומר

רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשאריות כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הנה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר

רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקוויגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר

רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמכם להמליץ טוב בעדכם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמכם
לטוב להם, כל הימים

לב העברי

רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יחיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבשו בי תנומכי.

חזון יחזקאל

רבי יחזקאל ב"ר מרדכי
זלמן אברמסקי זצ"ל:
הג"ר שלום אייזן זצ"ל בעת
הספדו בשעת הלילה הכריז:
נצטויתי מאת רבינו זצ"ל לפרסם,
שהבטיח שילמליץ טוב לכל מי
שילמוד בספריו, וכן ימליץ טוב
לכל מי שיפיץ את חידושי תורתו.
(רבבות אפרים ארח ח"ב עמוד
רמ"ח, מלך ביפו פרק מ"ב).

אתוון דאורייתא

רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספדו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שייסייע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

בן לאשרי

רבי יצחק ב"ר אשר
אנשי הוברמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נדר בכל יום על כל אלה שיעיינו
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי יזכה ליר"ש,
והצלחה בכל טוב, בזה ובבא
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

צדקת הצדיק

רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

שערי זבול

רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה ומליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

מלליצי יורש

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' רפאל ב"ר אברהם ריס זי"ע

ולא תקח שוחד, כי השוחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים. יש לדקדק בשינוי הלשון בין מה שנכתב כאן, למה שנכתב בפרשת משפטים 'ושוחד לא תקח כי השוחד יעור פקחים', דמדוע כאן כתיב 'יעור עיני חכמים', ואילו בפרשת משפטים כתיב 'יעור פקחים'. ועוד יש להתבונן שבפרשתנו נכתב בלשון חזק של איסור, 'ולא תקח שוחד', שפתח הפסוק בלשון של איסור, שהקדים לכתוב את הלאו בתחילת הדברים קודם שהזכיר את דבר האיסור, ובפרשת משפטים נכתב לשון קלה יותר, 'ושוחד לא תקח', הקדים להזכיר את השוחד קודם הלאו. וי"ל עפ"י מה שמצינו (כתובות קה). שמותר לדיין לקבל שכר בטלה, ואף שלא מוכח שהיה לו בטלה ממלאכתו, אולם מכוער הדיין שלוקח שכר על כך, אבל אף אם נטל, דינו דין. ומבואר שיש ב' אופנים נטילת ממון לדון: (א) ממון שמקבל הדיין מאחד מבדלי הדינים בכדי שיזכה אותו. וזה עיקר איסור שוחד. (ב) ממון שמקבל הדיין כשכר בטלה, שמכוער הדבר לעשות כן. ולפ"ז יש לבאר דאכן חלוקה כוונת הפסוק בפרשתנו מכיוונת הפסוק בפרשת משפטים, איסור נטילת שוחד שבפרשתנו, מדובר על דיין דלוקח שוחד ממש, ועל כך אמר הכתוב שאסור מפני שהשוחד גורם שכר לא יוכל לראות שום חובה על אותו איש, וזה כוונת הכתוב 'כי השוחד יעור עיני חכמים', והיינו שמפני שוחד מופסיד את ראיית החכמה האמתית ולא יוכל לפסוק כדן. וכמו שאמרנו 'כל דיין שלוקח שכר אינו נפטר מן העולם בלא טירוף הדעת ובלא סמיות הלב'. והיינו שמחמת לקחת השוחד יאבד לגמרי את עיני חכמתו. ולכן גם אמר הכתוב 'ולא תקח שוחד', דמשמע איסור ולא גמור. אולם בפרשת משפטים כוונת הכתוב לנטילת שכר בטלה, שמעיקר הדין מותר לקחת אלא שמכוער הדיין שעושה כן, ולכן אמר הכתוב 'ושוחד לא תקח', לשון שמשמע כאיסור קל יותר ולא איסור גמור, וכעין המלצת דברים. וסיים שם הכתוב 'כי השוחד יעור פקחים', נתכוון לומר שאע"פ שעדיין תתקיים בו חכמתו, שהרי לא עבר על איסור גמור, מ"מ אינו נקרא פקח [דמשמע חכמה יתירה], הואיל ופגם בעצמו לעשות מעשה מכוער. (זרע שמשון משפטים אות ז).

לע"נ הג"ר נחום ב"ר יוסף הסופר מטאחוב זצ"ל יא"צ
א' אייר

יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל העם באחרונה. לפי שראוי לאדם להתפעל נגד עוברי רצונו יתברך, כמו שאמר דוד 'הלל משנאך ה' אשנא', ולפי שהעדים בעצמם שראו התועבה נתפעלו יותר, כי חוש הראות מביא לאדם התפעלות, יותר ממה שמאמין על פי השמועה. לזה 'יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו' על פי הסנהדרין, וגם שזה מאמת עדותו יותר במה שממיתין אותו בידים על פי סנהדרין, 'ויד כל העם באחרונה'. ואם תאמר מה צורך לו יתברך שתעניש אתה, הלא הרבה שלוחים למקום מבלעדיך. ולזה אמר שעיד"ז שיעשו בו סנהדרין דין, עיד"ז 'ובערת הרע מקרבך', שזמה העם ישמעו וייראו. וגם מצוה שאתה תבער הרע מקרבך, שעיד"ז מכניע בחינת הרע עד שנחלש כח הטומאה וסטרטא אחרא.

או יאמר 'ובערת הרע מקרבך', לפי שאמרו (קידושין מ:): לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו זכאי וחציו חייב, והעולם ג"כ כאילו חציו זכאי וחציו חייב, עשה מצוה אחת, אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות, עבר עבירה אחת, אוי לו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה. לזה אמר דע"י שיבער הרשע, שאז נשאר העולם חציו זכאי וחציו חייב, ואתה שתעשה מצוה הלזו 'תבער הרע מקרבך', שהוא לשון ממוצע (ע"י תוס' סוכה יג: ד"ה בשלש), שהרע היה שקול מחצה רע ומחצה טוב, ובמצוה זו תפעול שיהיה רוב זכאי, נמצא שהרע מתבער ובטל הרוב במיעוטו.

כי ימצא בקרבך וגו' איש או אשה אשר יעשה את הרע בעיני ה' אלהיך לעבור בריתו וילך ויעבוד אלהים אחרים וישתחו להם. אפשר רמז הכתוב דעבודה זרה מחשבה רעה ג"כ מצטרפת למעשה, כמו שכתוב (יחזקאל יד:ה) 'למען תפוש את בית ישראל בלבם', ומחשבה אינה גלויה רק לו יתברך, נמצא שכבר נעשה הרע בעיני ה', [ועל זה אמר הכתוב 'כי ימצא בקרבך איש או אשה אשר יעשה את הרע בעיני ה' אלהיך לעבור בריתו', מהו אותו רע שעשה? שהרהר בעבודה זרה אשר בעונו זה מצרף השי"ת מחשבה רעה למעשה, ונמצא שהרהורו היו עבירה 'בעיני ה'], ועבירה גוררת עבירה עד שבא לידי מעשה בפועל 'וילך ויעבוד אלהים אחרים וישתחו להם'.

תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו, כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב. דרכו של ב"ד שאם חייב אדם שהתדיין בפניו בסכום ממון כל שהוא, הרי נותנים לאותו אדם משך זמן שיוכל לחפש ולהשיג אותו סכום, וזמן ב"ד הוא שלושים יום. והנה אם לאחר שלושים יום יופיע אותו אדם לפני ב"ד, ואין בידיו הסכום

לקט סיפורי ישועה וניסים ע"י הלימוד בספר 'זרע שמשון'

כפי שסופרו למערכת

'האיגוד העולמי להפצת תורת זרע שמשון'

מספר מרדכי ג. מירושלים: יש לי דירה להשכיר, והיה שם שוכר גרוע שלא רצה לצאת, ולא הצלחתי להוציא אותו, התקשרתי להרב זילברברג לתרום, ואמרתי לו שיתפלל בלימוד ברבים, ולאחר שבוע הצלחתי להוציא את השוכר. ולאחר מכן לא הצלחתי למצוא שוכר טוב, שוב התקשרתי לתרום, ומיד לאחר מכן תוך כמה ימים הזדמן שוכר טוב.

מספר הרב ישראל זילברברג: אשה התקשרה לספר בהתרגשות, נאבד לבן שלה מפתח של בית של רב גדול, המפתח היה חשוב מאוד, אמרה לבנה שהיא תתרום סכום לזרע שמשון והוא יתחיל מיד לחפש, וכך הוא הלך לחפש, והיא התקשרה לתרום, ובאותו רגע שהתרומה התקבלה, הוא התקשר להודיע שהרגע מצא את המפתח.

מספר א. ס. מארה"ב: תרמתי להדפיס מהדורה של 'זרע שמשון' לזכות שיהיה לי הצלחה בעסק, מיד לאחר שהספרים הודפסו ושילמתי את כל הסכום, הזדמן לי לקנות משרד גדול של העסק שאני עובד בה דבר שיכניס לי רווחים גדולים.

מספר משה ז. עזרתי לארגון זרע שמשון שיוכלו להרבות את הלומדים בשביל שהבן שלי יתקבל לישיבה טובה, שבגלל כמה סיבות לא רצו לקבל אותו, ותוך שבועיים באופן פתאומי הודיעו לנו שמקבלים אותו.

מספר שלמה ס. מארה"ב: קניתי בית ובמשך תקופה לא הצלחתי לקבל משכנתא, היו הרבה בעיות, והבנקים לא הסכימו לתת, התחלתי ללמוד 'זרע שמשון', וגם נתתי צדקה למען זרע שמשון, תוך כמה ימים הכל התהפך והבנק אישר לי את המשכנתא.

מספר ש. מ. מבני ברק: היו לי כאבי גב איומים, קיבלתי על עצמי שאם הכאב יפסק, אתרום לזרע שמשון, למחרת בבוקר הכאבים פסקו כלא היו.

מספר י.צ. מיישיבת ויזניץ: יום אחד נאבד לי נעל אחת שהייתה נעל יקרה ומיוחדת בשביל הרגליים שלי, חיפשתי בכל הישיבה ולא מצאתי, כמעט התייאשתי ורציתי כבר לקנות חדש, אחד הבחורים הציע לי לפני שאתה קונה, תלמד 'זרע שמשון', קיבלתי את הצעתו, עליתי לבית המדרש והתחלתי ללמוד, לאחר 20 דקות הגיע בחור עם הנעל! התברר שהמנקה הניח את זה במרתף של הישיבה.

מספר הרב שלמה ר. מבורו פארק: יש לי בן שכמה שנים לא היו לו ילדים, ולחבר שלי גם כן היה בן שלא היו לו ילדים, החלטנו ללמוד ביחד כל אחד לזכות השני, ולאחר שנה הבנים של שנינו נושעו.

מספר גברת ו. מבית שמש: בעלי היה חולה במחלה הנוראה, על אף שהייתה עסוקה מאוד בטיפול הילדים, התאמצה ללמוד מדי יום ביומו בספר זרע שמשון, וברוך ה' ראו נסים ובעלה התרפא.

הנדרש, והב"ד יודע כי באותו חודש שקצבו עבורו לא עשה כלום כדי שיהיה בידי אותו ממון, הרי עונשו רע ומר. וכמו ב"ד של מטה כך ב"ד של מעלה, שלפני יום הדין הגדול של ר"ה, ניתן לנו חודש התשובה הוא חודש אלול, ובו יכול וצריך האדם לשוב מחטאיו אשר חטא כל השנה ולהכין עצמו ליום הדין, ואם חלילה לא עשה כן בחודש אלול, הרי דמו בראשו, וכדי להזכיר שזהו חודש התשובה, התקינו חז"ל שיתקעו בחודש זה בשופר המחורר ומעורר את הלב לתשובה, וכך יתעוררו כולם לשוב בחודש אלול ולהתכונן ליום הדין. והוא שאמר המשורר 'תקעו בחודש שופר', 'בחודש' הוא חודש אלול, 'כי חק לישראל הוא' כפי שהדרך והחוק בב"ד של מטה לתת חודש להתכונן לפסק הדין, כן הוא אף 'המשפט לאלהי יעקב', שיש חודש אחד לפניו להתכונן הוא חודש אלול. (קומץ המנחה דרוש לשבת שובה).

לע"נ הג"ר ישראל אלעזר הופשטיין ב"ר ירחמיאל משה
זצ"ל יא"צ ב' אלול

קידושין בחיבי לאוני. כתב האבני נזר (אבה"ע סי' ת"ל סק"ו), וז"ל: הנה ילפינו דאין קידושין תופסין באשת איש מהקישא דר' יונה (קידושין סז:), והנה באמת קשה מה צריך להיקש, תיפוק ליה דהאיך יכול לקדשה כיון שהיא נקנית לבעלה, ואין לה כח להקנות לו כיון שהיא של הבעל, והאיך יכול אדם לזכות בחפץ חבירו. אך י"ל דההיקש איצטריך לארוסה דאין קידושין תופסין בארוסה, דבארוסה אין להבעל בה עכשיו קנין גמור. וראיה דבנשואה אינה יכולה לאסור התשמיש על בעלה, וארוסה יכולה, רק דארוסה הוי קנין, לענין זה אוסר אותה על העולם, והוא יכול לקנות אותה, אבל כח יש לה דאינה אכתי של בעלה, (והא) [והו"א] דיכול אחר לקדשה ולאסור אותה על בעלה, קי"ל מהיקש דאין קידושין תופסין בה, עכ"ל.

וכ"כ בס' ק"ד, וז"ל: ולא משום שכבר נקנית לאיש אחר ושוב האיך יכולה להקנות עצמה לאחר, אלא ודאי שאינה נחשבת שלו, רק שיש לו בה קנין איסור לאוסרה על אחרים, וע"כ אי לאו שבכלל עריות, תוכל להתקדש לאחר ג"כ לאוסרה על הבעל הראשון, עכ"ל. וכ"כ בס' ק"ג: מוכח דלא חשובה שלו רק איסורא רכיב עליה.

מלך בפלגש. רבינו יונה (שערי תשובה שער ג' אות צ"ד) כתב מדוע מלך מותר בפלגש, וז"ל: ולא הותרו פילגשים בלא כתובה, ובלא קידושין אלא למלך, שאימנו מוטלת על הבריות, ולא יזנו אחרים עמה, על כן ייחוד המלך על הפילגש כעין אישות, עכ"ל. וכע"ז כתב האבני"ז (אבה"ע סימן נ"ו סק"ג), וז"ל:

לרגל יומא דהילולא של הזרע שמשון זי"ע ו' אלול
רצונינו להביע בזה תודתנו העמוקה
ל"איגוד עולמי להפצת תורת זרע שמשון"
שפועל רבות ונכבדות למען הפצת תורת רבינו הזרע שמשון
זי"ע
וזאת למודעי: כי דברי תורה של הזרע שמשון הכתובים
בגליונו "מליצי יושר", נלקחו בעיקר מתוך "גליון זרע שמשון"
שיוצא לאור ע"י מכון הנ"ל, וחוץ חן להם

ונתנו טעם כדברינו, שהיה לו יותר התפעלות מחוש הראות יותר ממה שהתפעל מדבריו יתברך שבישר לו עשיית העגל.

^א וכ"כ רבינו ב'ברכת השיר' (ד"ה אילו עשה באלהיהם), וז"ל: וכבר אמרו שיותר מתפעל האדם מחוש הראות ממה שהתפעל מאמונה אשר הוא בלב, אף שהוא 'אמונת אומן', והעד לזה, משה רבינו כאשר אמר לו הוא יתברך 'לך רד כי שחת עמך', לא שיבר הלוחות, רק כאשר ראה את העגל שיבר הלוחות,

ונראה שההיתר במלך הוא משום דדוקא בהדיט כיון שבידה להיות למחר אצל איש אחר הו"ל 'קדשה', אבל המלך כיון שנאסרה לכל אדם אין זו 'קדשה'.

לע"נ הג"ר משה עפשטיין ב"ר ישעיה זצ"ל יא"צ ב' אלול בפסיקתא (פרשה ל"ג): 'אנכי אנכי הוא מנחמכם', זה שאמר הכותב 'כי הוא טרף וירפאנו יך ויחבשנו', למי שעלה לו מכה וקורעה הרופא, כיון שראה אותו שהיה בו מכה שלא נתרפאה מכתו, מיד היה מחזר אצל הרופאים אחרים, ולא היו מוצאים לו רפואה, אומר לו: אתה הולך אצל כמה רופאים ולא מצוי להם כדי לרפאותך, שאינם יודעים מה היתה המכה ניכרת, אלא אם מבקש אתה להתרפאות, לך אצל אותו שקורע אותך והוא מרפא אותך. כך הנביא אמר כל מה שאתם מפליגים דעתכם מן הקץ, הנחמות רחוקים מכם, עשו תשובה והקב"ה גואל אתכם משיעבודם של מלכויות, שהוא הוא שהכה, והוא הוא שמרפא, 'לכו ונשובה עד ה' כי הוא טרף וירפאנו יך ויחבשנו', אמר הנביא 'אני הוא שהכיתי אני הוא שמרפא, אני הוא שהכיתי שנאמר 'ממרום שלח אש בעצמותי', ואני הוא שמרפא 'אנכי אנכי הוא מנחמכם', ע"כ.

נראה מזה שהמכוון הוא שגם הרפואה יהיה באש, על דרך שאמרו (ב"ק ס:): אני הוא שהציתי אש בציון, שנאמר 'יצת אש בציון', ואני שעתידי לבנותה באש, שנאמר 'אני אהיה לה חומת אש סביב'. ולכאורה איך הוא הדמיון, דאש החורבן הוא אש השורף, משא"כ חומת אש אינה לשורף, ואדרבה להגין מכל צרה כחומה סביב.

אך ענין חומת אש המכוון על דברי תורה, כמו שנדרש (פסחים פז). 'אני חומה זו תורה', ונקרא 'חומת אש' כמו שנאמר 'הלא כה דברי כאש', ונאמר 'מימינו אש דת למו', ופירוש חומה שהוא אור מקיף כחומה. וזה שאמרו בפסיקתא: 'אני הוא שהכיתי שנאמר ממרום שלח אש', לשון 'מרום' מורה על מדת עתיקא שהוא רם ונשא מכל רעיון. והמכוון

שהאש היה ממאמר ראשון מאמר בראשית שכנגד כתר עליון, היינו שיתוקן הכל, על דרך שאמרו (שבת פט:): אם יהיו חטאים כשנים הללו שסדורות ובאות מששת ימי בראשית, כשלג ילבינו שיהיה כזכויות. ובמאמר בראשית כתיב 'ורוח אלהים מרחפת על פני המים', ונדרש (פסיקתא שם) זה מלך המשיח דכתיב 'ונחה עליו רוח ה''. וזה שנאמר 'ויצא חוטר מגזע ישי',

כתיב 'יצא' לשון עבר, שכבר נברא רוחו של משיח עוד מיום ראשון. 'על פני המים', כשתשפכו כמים לבך נוכח פני ה', נוכח היינו שידע שמלך מלכי המלכים הקב"ה עומד עליו לגדל עיניו, ואז כשיתן האדם אל לבו שמלך מלכי המלכים הקב"ה עומד עליו ורואה במעשיו, מיד יגיע אליו היראה, ועיד"ז יבוא לתשובה,

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק כהדרת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

אריינברענגען ידאת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח יר"ש וואס טוהט עס שוין אסאך יארה צו העלפן אידן. וועט עס טון פאר אייער יענה פרייוואט, בנאמנות, קאנפידענשעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין. באזונדערע עבודה איז. תפלות פאר א לענגערע צייט. אלעס ווערט געטון מיט גרויס איבערגעבענקייט. מיט כונה, במחיות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- משרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות. די שטיין בלייבט אין דעם אויפן פאר 2 וואכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.

דוקא אויך דעם מקובל'דיגע אופן פון מכן דורות ישרים זענט מען ווי עס ווערט געטון די ווערטער פון אריה"ק אויפן הארץ: 'יצא חוטר מגזע ישי' (פסחים פז). וועט עס געבן פון מען.

פאר פרטים רופט טעקסט מכן דורות ישרים

917-635-3883 dorosyesharim@gmail.com

צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:

מיין קינד איז געווארען א אנדערע מענטש. ער לערנט מוסר, ער וויל ענדיגען א מסכתא.

מיין וועג בעהט מיין 'וועג מיין אויף 5 מיטען פאר סוף זמן קיינאט שמע.

מיין יצחק האט אריינפירט א פילטער.

אויך האב נישט געוואלט פארעם. נישט וויסנדיג וואס מיין בחור טוהט.

כהאב אינגעווייזען עתון העלחה מיט מיין קינדער נאכעם מנדב אין פאר מיין חברי קינד.

כמו שנדרש (ע"ז יט). 'אשרי איש ירא את ה', אשרי מי שעושה תשובה כשהוא איש. וזה פירוש הפסוק 'ממרום שלח אש' היינו כדי שיתוקן הכל, שבמאמר בראשית נזכר תוהו ובוהו המרמז למעשיהן של רשעים, שכן היה ברייתו של עולם כדי שיהיה נעשה מהכל בחינת טוב מאד, דהא לית נהורא אלא ההוא דנפיק מגו חשושא, ולית טבא אלא ההוא דנפיק מגו בישא. והרפואה הוא חומת אש כנ"ל, 'אני חומה' זו תורה, 'ושדי כמגדלות' אמרו (פסחים שם) אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות היינו תורה ותפילה. ועיד"ז זוכין לתשובה, וכמו שנאמר 'קחו עמכם דברים ושובו אל ה', ובמדרש (שמו"ר לח:ד) אין דברים אלא דברי תורה וכו', אין אנו יודעין וכו' בכו והתפללו לפני.

וזה שנאמר 'כי הוא טרף וירפאנו', רפואה מורה על העבר, והוא ע"י תורה, דכתיב בו 'ולכל בשרו מרפא', וע"י תשובה שפכי כמים לבך נוכח פני ה'. 'יך ויחבשנו' מורה על העתיד שלא יתקלקל עוד, וזהו התחבשות שלא תתפשט המכה. וזה היה תכלית של טרף כדי שיבוא הרפואה, וכן של 'יך' כדי שיעיד"ז 'ויחבשנו' שלא יחטאו בעתיד.

לע"נ הרה"ק ר' אברהם משה ב"ר שמחה בונם מוארקא זצ"ל יא"צ ב' אלול

והיה כשבתו על כסא מלכותו וכתב לו את משנה התורה הזאת וגו' והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו וגו' למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל. ויש לבאר הכוונה לפי מה שפירש הבינה לעתים (דרוש י"ב) הפסוק (שמואל א' יח:ד) 'ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו, וירא שאול אשר הוא משכיל מאד ויגר מפניו'. דאף שהיה שאול בחיר ה', וחז"ל האריכו בגדלותו שהיה כבן שנה בלא חטא, מ"מ נמשך הרבה אחרי שכלו, וזה גרם שנפל בטעות. אמנם דוד המלך מדה אחרת היתה בו, שאף שגם לו היה שכל ודעת, והיה לו מקום להתנהג בשכלו, מ"מ היה נכנע ומשתעבד לבלתי נטות ימין ושמאל מרצון ה'. וזה הכוונה 'ויהי דוד בכל דרכיו משכיל', כלומר הן אמת

שהיה משכיל, והיה יכול בכל דרכיו להתנהג כפי השכלתו, אך הוא לא עשה כן, רק 'וה' עמו', תמיד היה רוצה שה' יסיים עמו. ובחלופי זה ראה שאול בעצמו שאין בו מדת דוד שלא להתנהג בעצת שכלו, אלא אדרבא הוא 'משכיל מאד', עושה כל דבריו לפי שכלו יותר ממה שהיה ראוי, לכך נתיירא, עכ"ד.

ובזה יובן כוונת הכתובים 'וכתב לו את משנה התורה', ודרשו חז"ל שני תורות כותב לו, אחת שנכנס ויוצא עמו, ואחת שמונחת בבית גזיו, כלומר שחייב עליו להשכיל ולהבחין דרכיו שיוכל להתנהג בהם כפי השכלתו, אבל זה יהיה מונח בבית גזיו בסגולת אוצר השגתו והבנתו, אבל כשיצא ומקיים המצוות, אז אל ישען ואל יטבח בשכלו, אלא יקיים כל מצות ה' ולא

שבת קודש שופטים ו' אלול יומא דהילולא של בעל הזרע שמשון זי"ע

אם לא עכשיו אימתי? עכשיו הזמן לזכות לברכת והבטחת בעל הזרע שמשון זי"ע

"תשלומי חן וחסד ושלמא רבא מן שמיא, ועייניכם תראינה בניו בניו כשתיילי זיתים סביב לשולחנכם, חכמים ונבונים, ובתים מלאים כל טוב, גם עושר גם כבוד, בני חיי ומזוני טבי!!"

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליין מליצי יושר וועט מען מודיע זיין ביי די ציינים פון די פלאצקע גאון - ווארשא, אבני נזר - סוכאטשוב, צדקת הצדיק - ליובלין, ילקוט סופר - פאקש, לב העברי - הר הזיתים, ר' יוסף ענגיל - ויען, בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול - הר המנוחות אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח!"
732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

מצוה נדירה שהמקיים אותה נוטל שכר כנגד כולם

כתב בשו"ע הרב (ת"ת פ"ב ס"א): 'מצות עשה של תלמוד תורה על כל אדם לעצמו ללמוד כל התורה שבכתב ושבעל פה כולה'. וכ"כ בסעיף י' וז"ל: ללמוד פעם אחת כסדר [תנ"ך] וכל התלמוד בבלי וירושלמי ומכילתא וסיפרא וסיפרי ותוספתות וכל המדרשים מתנאים ואמוראים כמו מדרש רבה ותנחומא ופסיקתות וכיוצא בהן ומדרשי רשב"י (-זוהר) כדי שיוכל לגמור כל התורה שבעל פה כולה פעם אחת בחייו, עכ"ל.

זה מצוה שרק יחידי סגולה מקיימים אותה, וקל מאד לקיימה אם מקציבים לזה זמן מועט בכל יום, ובה זוכים לקיים מצוה נדירה של מצות ת"ת ששקול כנגד כל המצוות, ואין לשער גודל השכר שזוכים עבור זה בפירות בעוה"ז והקרן לעוה"ב

רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וגו' ובניית מצור על העיר אשר הוא עושה עמך מלחמה. וצ"ע כיון דאין דבר עומד בפני פקוה נפש, למה נאסר כזה. והנה בספר כרם שלמה (יו"ד סי' שס"ח) מביא קושיא עצומה בשם החת"ס, דלשיטת הרמב"ם דספק מן התורה לקולא, א"כ למ"ל ר'ק אשר תדע, הא גם בספק להם יש להתיר. ותיירץ משום ספק סכנתא לכולי עלמא לחומרא, וזה סכנה להשחית עץ פרי. אבל לכאורה צ"ע, הלא זה ספק בסכנה רוחני, וכאן הוא סכנה טבעי, [וא"כ מדוע לא נימא דיש לחוש יותר לסכנה טבעי, ולכן גם מספק יש להשחית העץ]. אלא מוכח מכאן דחשש סכנתא ברוחניות, מכריע סכנה טבעי. והנה מפשטות הכתוב משמע דאפילו אם אין להם עצים אחרים, [אסור להשחית עץ מאכל], מטעם 'כי האדם עץ השדה', והיינו שהוא כעין פקוה נפש. אך מן הלכה לא משמע כן, דהא מתירין לצורך בנין (ט"ז יו"ד סי' קט"ז סק"ז), וכן אם לא טעון קבא מותר לקצוץ, א"כ כל שכן לצרכי רבים.

ינטה מזה, ומכח כך יקיים כל המצוות אף החוקים שאינו מבין אותם, כיון שאינו סומך על שכלו. וגם מתוך כך כיון שאינו מקיים רק מה שהוא משיג בשכלו, אז גם בניו אחריו יקיימו מצות ה', וכפי שאמר הכתוב 'אשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד, גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך', דאם מקיים המצוות בעבור שזה רצון ה', וחפץ במצות אף כשאינו מבין אותם בשכלו, אז 'גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך'. וזה שאמר 'וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה', שיקרא בספר התורה לקיים המצוות בעבור שכן כתוב בספר התורה, ולא בעבור שכן מכריחו שכלו והבנתו, ומתוך כך ישמור את 'כל' דברי התורה הזאת, וגם 'את החקים האלה, לבלתי רום לבבו מאחיו', שהוא מבין ומשיג המצוות, ועיד' 'לבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל', וגם 'אריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל', כי גם בניו יהיו ראויים לכך.

לע"נ הג"ר יחיאל שלעזינגר ב"ר צבי דוב זצ"ל אביו של בעל לב העברי, יא"צ א' אלול

אל תראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם כי ה'

אלהיכם ההולך עמכם. כי מדרך בני אדם אשר בטחונם מעט, ממילא הם נבהלים, וכדומה בכל עניני מלחמות העולים על אדם. אך כמה פעמים האדם מעורר עצמו ליראת ה', ואז מתחיל לילך בגדולות במהירות, וזה ג"כ לא טוב, אלא צריך להיות היראה תקועה כיתד שלא תמוט, ולא תהיה כלהבה הבוררת בפעם ושוקעת פתאום. ועד' שפירש הפלאה ז"ל 'מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו', כלומר יעלה הוא כקל, רק הקיום הוא העיקר. וזה 'אל תראו', כלומר שלא יהיה לך מורא אחרי שנוגע ש'ה' ההולך עמך'. וגם 'אל תחפזו', כלומר בחפזון במהירות התלהבות, שתעורר עצמך בדרך 'ויעפילו לעלות ההרה', אלא 'אל ירך לבבכם', יראתן תהיה תקועה בחוזק.

לע"נ הג"ר שמעון זאב אראד ב"ר צבי משה זצ"ל אבד"ק אראד יא"צ א' אלול

אשר יכה את רעהו בבלי דעת וגו' ואשר יבא את רעהו וגו' ומצא את רעהו ומת. בספרי כאן: מה ת"ל רעהו רעהו רעהו ג' פעמים, 'רעהו' פרט לאחרים, 'רעהו' פרט לגר תושב, 'רעהו' כבר קראתו התורה 'רעהו', שנאמר 'אשר יכה את רעהו בבלי דעת', ע"כ. וגירסת הפסיקתא זוטרתי הוא 'רעהו' שהיה רעהו כבר. וכתב הגר"י ענגיל (בית האוצר מערכת א-ד כלל ז' אות ו'), וז"ל: יש לפרש מה שאמר 'רעהו' שהיתה רעהו כבר, דעתה אינו 'רעהו' שהרי מת, ומת לא מיקרי 'רעהו', ומאי דכתיב 'רעהו', היינו שהיה רעהו כבר בהיותו בחיים. והרי זה כהך דמכות (דף ה'): דילפינן דהרגו אין נהרגין מדכתיב 'כאשר זמם לעשות לאחיו', והרי אחיו קיים, והיינו משום דמת לא מיקרי 'אחיו', והכי נמי דייק הספרי בתיבת 'רעהו' דאיך קראתו התורה 'רעהו' כיון שמת, וקמפרש דהכוונה רעהו שהיה כבר. [ובאמת צע"ק במשנה מכות

הנ"ל דמנ"ל למילף מ'כאשר זמם לעשות לאחיו', דאחיו קיים, דילמא כוונת הכתוב אחיו שהיה כבר]. וא"כ לפ"ז מתבאר מדברי הספרי דמת לא מיקרי 'רעהו', וי"ל הטעם משום דמת לא מיקרי 'אדם', ולכן מי שאינו אדם אי אפשר שיוחשב דיע דאדם. ונראה דהאי מילתא גופא אי מת קרוי 'אדם' או לא, תלוי בפלוגתא אי מפרשינן שהיה כבר, דמדכתיב 'אדם' בפרשת

"הופיע ויצא לאור"

הגדרות חזון יחזקאל

על התורה ומועדים עם ביאורים הארות והערות

מלוקט מתוך גליונות "מליצי יושר" שיוצא לאור עולם מדי שבוע בשבוע

הג"ר שלום איזון זצ"ל בעת הספדו בשעת הלוייה של מרן בעל החזון יחזקאל, הכריז: "נצטונו מאת רבינו לפרסם שהבטויח שימליץ טוב למי שילמוד בספריו, וכן למי שיפיק את חידושי תורתו" (רבותא אפרים אור"ח ט"ב עמ' רמ"ח)

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המובחרות המצאה ראשית: גרינפעלד 718.633.5103

ליתר פרטים, וכן לקבלת גליון "מליצי יושר" בכל שבוע: gilyonmy@gmail.com 732.510.0560

הספר שמסוגל לרפואה

יצא לאור הספריק

מנחה חדשה

שהמחבר הרד"ק מופת הדור

מורן רבי ברוך פינחס מסקאל'ע זי"ע,

כתב בהקדמתו

'אקוה לה, מי שיחזיק ספר זה בביתו, ובפרט מי שילמוד בו, כי זכות של תיבת בראשית ברא יגן עליו שיהיה לו רפואה לכל אבריו'

יצא לאור ע"י מכון טל אורות, מתחזקת כ"ס נחמה במיוחד אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים ליתר פרטים אפשר להתקשר ל minchachadushe@gmail.com

הגדרות אבני נזר - מהדורת לאנדא

על פרשיות התורה ומועדים

עם ביאורים הארות והערות

אפשר להשיג הספר בחצויות הספרים המבוחרות
ליתר פרטים, וכן לקבלת גיליון "מליצי יושר" בכל שבוע: gilyonmy@gmail.com

הופיע
ויצא לאור

"הגיד אדמו"ר
וצוקללה"ה קודם
פטירתו שאם ילמדו
בספרים שלו, יהיה
למנו ולעור גם אחר
פטירתו ממש כמו
בחיים"

(ארץ צבי ע"ת עמ' רמ"ב)

מלוקט מתוך גליונות
"מליצי יושר"
שיצא לאור עולם
מדי שבוע בשבוע

וקאי ארבע עצמות מן המת, מוכח דמת
מיקרי 'אדם', זולת אם נפרש כוונת הכתוב
דהכוונה אדם שהיה כבר בהיותו בחיים, אז
י"ל דמת לא מיקרי 'אדם', וא"כ עכ"פ
הספרי הנ"ל דס"ל לפרש שהיה כבר,
וכדמפרש להך 'דעה' שהיה כבר, א"כ
שפיר מת לא מקרי 'אדם', ולכן מהאי
טעמא גופיה לא מיקרי 'דעה', דאינו אדם
אי אפשר שיוחשב ריע דאדם.

ואולם גוף דברי הספרי הנ"ל יש לפרש עוד
באופן אחר ולומר דה"ק שהיה רעהו כבר,
היינו שלפני הרגו אותו היה רעהו,
דבמעשה הרציחה הרי לא נהג בו מנהג
ריע, ונהי דהרגו בשוגג, עכ"ז עצם מעשה
הרציחה הרי איננה מעשה ריעות, ולא שייך
למיקריה במעשה זאת 'דעה' זולת מפאת
שהיה רעהו מכבר לפני המעשה.

ועוד י"ל כוונת הספרי והוא הנראה עיקר,
דכוונתו אדרשתם ז"ל דב' שהרגו אחד
שוגג ואחד מזיד הקב"ה מזמנו לפונדק
אחד, ועוד אמרו ז"ל על דאטפת אטפון,
זהו 'כבר קראתו התורה רעהו', היינו שזה

הנרצח גם הוא ריע הרוצח בענין
הרציחה, שגם הוא רצח כבר אדם אחר,
וע"כ נרצח הוא עתה מזה הרוצח, ופי'
זה מתאים לגמרי בין עם גירסת
הילקוט בין עם גירסת הפסיקתא
זוטרתי, משא"כ פירושים הראשונים
יתכנו יותר לגירסת הפסיקתא זוטרתי,
מלגירסת הילקוט, וזה הפירוש האחרון
נכון וברור בס"ד.

לזכות אלעזר חיים בן הינדא להצלחה בכ"ע

שופטים ושוטרים תתן לך. ר"ת 'שותל';
יש לרמז אומרים ז"ל (סנהדרין ז): כל
המעמיד דיין שאינו הגון כאלו נוטע
אשרה בישראל, דהעמדת דיינים דומה
לנטיעה ושתילה, וזה 'שותל', וליכא
מידי דלא רמיזא באורייתא.

**שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה לשבטיך
ושפטו את העם משפט צדק.** יש לדקדק דתיבת 'לך' לכאורה כמיותר. עוד יש
לדקדק למה לא אמר 'בכל עירי', כמו שפירש"י 'בכל עיר ועיר'. ועוד דכל הפסוק
מדבר בלשון נוכח, ומסיים בלשון נסתר 'ושפטו את העם', דהיה לו לומר 'ושפטון
משפט צדק'.

ויש לומר על פי אומרים (שבת קכז): הדין את חבריו לכך זכות דנין אותו בשמים
לכך זכות, ומייתי שמה כמה עובדות
איך שחז"ל דנו את כל אחד לכך
זכות, ולפ"ז הכי פירושו 'לך',
להנאתך ולטובתך, והיינו תהיה
אתה השופט והשוטר על מעשה
חברך, אז להנאתך ולטובתך תדון
אותו לכך זכות. וזהו שאמר 'בכל
שעריך' פירוש שתשער על המעשה
שראית מחברך שהוא אך טובה.
וכמסופר על הרה"ק רבי לוי יצחק
מברדיצב זי"ע שראה אחד מושח
גלגלי העגלה בטלית, אמר: צדיק
כזה שאפילו במשיחתו העגלה אינו
יכול לפרוש מטלית ותפילין. ואיך

תוכל להתחזק על הטבע לראות הרע בפעולות חברך,
על זה אמר 'אשר ה' אלקיך נותן לך לשבטיך', שכל מה
שאתה תדין את חברך לחובה, בזה אתה גורם שהשבט
ודין יתגרה בך, כמו שאמר הנביא לדוד המלך 'אתה
האיש שלקחת הכבשה', נמצא מה שפסק על אחרים,
זה בעצמו נפסק עליו, אבל כשידון חברו לכך זכות,
ידונו בשמים גם אותו לכך זכות, ועיד"ז יפעול 'ושפטו'
את כל העם משפט צדק, אמן כן יהי רצון.

לזכות ולפרש יע"ב.

מתנה על מה שכתוב בתורה. בב"ב (דף קכו:) תנן,
האומר לבניו לפני מותו 'איש פלוני בני, אע"פ שהוא
בכור לא יטול פי שנים בנכסי', או שאומר 'איש פלוני
בני לא יירש עם אחי', לא אמר כלום, לפי שהתנה על
מה שכתוב בתורה.

והקשה בחזון יחזקאל שם וז"ל: צ"ע למה תני במשנה
הלשון 'לא אמר כלום', ואילו במשנה בב"ב (דף צד.)
תנן 'כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל', ולא
תני שם במשנה כמו במשנה פה 'לא אמר כלום', ואילו
במשנה בקידושין (דף סא.) תנן: ר' מאיר אומר כל
תנאי שאינו כתנאי בני גד ובני ראובן אינו תנאי,
ולא תני 'לא אמר כלום' כמו במשנה בב"ב, ולא
קתני 'תנאו בטל' כמו בב"ב, עכ"ל.

ותירץ החזון יחזקאל, דיש בזה ג' חילוקי דינים:
(א) בציור דאין תנאו מועיל משום שהוא אינו
בעלים על ענין זה, אז תנן 'לא אמר כלום'. (ב)
בציור דהותנה כדיני תנאי, רק אינו תנאו
מועיל, משום שמתנה על מה שכתוב בתורה,
אז תנן 'תנאו בטל'. (ג) בציור שלא עשה התנאי
כדיני התנאים, אז תנן 'אינו תנאי'.

וז"ל: נראה בביאור שינוי הלשונות הכי, דיש
בזה ג' חילוקי דינים: (א) בב"ב מיירי בירושה
שלא המוריש הוא המזכה לו, והיורש אינו זוכה
מחמת שהמוריש מזכה לו, וגם היורש אינו
עושה שום מעשה לזכות בנחלתו, והוא זוכה
בה ממילא מחמת גזירת הכתוב, א"כ לאו
בדידהו תליא מילתא, ולפיכך 'לא אמר כלום'
בזה שהתנה. [דאי אפשר כלל לעשות תנאים
דבר שאינו תלוי בידו כלל, לכן לא אמרו
ד'תנאו בטל', דמשמע דיש חסרון בתנאו, אלא
'לא אמר כלום'].

וזה שכתב הרמב"ם (נחלות פ"ו ה"א) וז"ל: אין אדם יכול להוריש למי שאינו ראוי
ליורשו, ולא לעקור הירושה מן היורש אע"פ שזה ממון הוא, לפי שנאמר בפרשת
נחלות 'זההיה לבני ישראל לחוקת משפט', לומר שחוקה זו לא תשתנה ואין
התנאי מועיל בה, עכ"ל.

והא דכתב שם הרמב"ם 'התנה עמה שלא יירשנה תנאו בטל', ולא כתב 'לא אמר
כלום', משום דהתם מדאורייתא תנאו קיים, והא דתנאו בטל, היינו רק משום
שחכמים עשו חיזוק לדבריהם, ומשום
הכי כתב שם 'תנאו בטל'.

(ב) בב"ב גבי המתנה על מה שכתוב
בתורה, הלא על עצם המעשה שהתנה
עליו, יש להמתנה דין בעלות, [ולא כמו
בב"ב גבי ירושה אשר על עצם המעשה
אין לו בעלות להתנות], ורק תנאו בטל
מדין תנאי שלא התנה כתנאי בני גד
ובני ראובן, לכן תנן 'תנאו בטל', ולא תני
'לא אמר כלום'.

(ג) הא דתני בקידושין 'אינו תנאי', ולא
קתני 'תנאו בטל' כמו דתני בב"ב, משום
דהתם בקידושין מיירי שהתנה תנאי

תולדות הגה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע

פעם רצה חסיד להנות אותו בבקבוק שמן זית וקופסת דגים יקרה, ובידעו שלא
יקבל ממנו, התחכם ואמר 'מביא אני בכורים, כמאמר חז"ל כל המביא דורון
לתלמיד חכם כאילו מביא בכורים'. כיון שהחסיד הזכיר את חז"ל, קיבל מידו את
המתנה מפני גזרת חכמים אשר חרד לכל דבר מדבריהם. ובאותה השבת ליד
השלחן פתח שיחתו מענין זה ואמר: אמרו חז"ל כל המביא דורון לת"ח כאילו
מביא בכורים, בתלמיד חכם מדובר, וכי תלמיד חכם אני? והוסיף ואמר: לאמר
שלא למדנו אי אפשר, הרי למדנו, אך מה לנו אם למדנו? ועל כגון זה אמרו חז"ל
'למה זה מחזיר ביד כסיל לקנות חכמה ולב אין', זהו הלומד התורה ואינו מקיימה.
לאחר שגמר את שלחנו, נגש אליו אחד ממקורביו ואמר: 'הלא נזדעזענו כולנו
לשמע דברים כאלה מפי רבינו', השיב לו: וכי עלי להיות שקרן? אם קבלתי מידו
את המתנה משמע שאני תלמיד חכם, ואני איני סבור כך, ולכן מוכרח הייתי לאמר
את האמת בפני כלכם.

לזכות מ.ב.ה. להצלחה בכל מעשי דיו, ושמירה עליה

שופטים ושוטרים נתן לך בכל שעריך אשר ה' אלהיך נתן לך לשבטיך ושפטו את העם משפט צדק. עיין בתרגום יונתן שפירש שתתן לך דיינין קשוטין. והמפרשים עומדים מה הביאור בכוונת התרגום יונתן 'דיינין קשוטין'. עוד עמדו המפרשים למה לא כתוב 'שופטים ושוטרים נתנו לכם בכל שעריכם', בלשון רבים, ורק כתוב 'נתן לך' בלשון יחיד.

והנראה לענ"ד לבאר כוונת התרגום יונתן, דהנה מרן החתם סופר זיע"א עמד כאן, שהיה צריך לומר 'שופטים ושוטרים נתן לך לשבטיך בכל שעריך', ותירץ בטוב טעם ודעת כי הנה ידוע מהאריז"ל זיע"א דיש י"ב שערים בשמים למנהגי י"ב שבטי ישראל שעולה תפילתם שם כל אחד אל שערי, וכן גם כן הוא הורדת ההשפעה ושכל העיוני בחלקי התורה, יש כל שבט שער וצנור להורדת שפעו, על דרך 'ותן חלקנו בתורתך', ובשביל כך רצה הקב"ה שיהיה סנהדרי השבט מתוכו, ולא משבט אחר, דא"כ יוצא משפט מעוקל ח"ו. וזהו שכתוב 'שופטים ושוטרים נתן לך בכל שעריך' דוקא 'אשר ה' אלהיך נתן לך לשבטיך', שיש להם י"ב שערים בשמים, הכי נמי יהיה השוטרים והשופטים, ועיד"ז 'ושפטו את העם משפט צדק', שבת שופט שול, ע"כ תירוצו. ונראה שזהו כוונת התרגום יונתן 'דיינין קשוטין', שכוונתו דלכל שבט ושפט יש לו שער בשמים, ולכך צריך כל שופט שיהיה משבט שול ומשער שול שיש לו בשמים, ואז יכול לידון דין אמת, וזהו 'דיינין קשוטין', שהדיינין והשופטים יהיו מאותו שבט ומאותו שער, ואז יהיה להם סייעתא דשמיא והורדת השפעה מאותו שער לאותו דין, ואז יהיו דיינין קשוטין.

דגל מחנה אפרים

להרה"ק רבי משה מחנה אפרים ב"ר

יחיאל מיכל זי"ע

יא"צ י"ז אייר ה'אמור

בעל 'אהבת ישראל' מוזניץ זי"ע היה

אומר:

ללמוד 'דגל מחנה אפרים', מסוגל

לבנים טובים

ונגשו הכהנים בני לוי כי הם בחר ה' אלהיך לשרת ולברך בשם ה' ועל פיהם יהיה כל ריב וכל נגע. כלל גדול הוא כי ביד הצדיקים העובדים את ה' לברך לכל מי שירצו, והן להיפוך, כמו שמצינו אצל יעקב ועשו, וכן בפסוק (איוב כב:כח) 'ותגזר אומר ויקם, וכן מצינו כמה מעשיות בש"ס שע"י אמירת הצדיקים שאמרו על אחד דבר טוב ונתקיים, וכן להיפוך, כמו 'הוי כשגגה היוצא מלפני השליט' (מוע"ק יח).

וזהו 'ונגשו הכהנים', הם העובדים את ה', 'בני לוי' שמדבקים עצמם תמיד לה', 'כי הם בחר ה' אלהיך לשרת ולברך בשם ה', היינו למי שמברכין, מברכין אותו בשם ה', כי השכינה מדברת מגרונם, והוא ממש 'כה תברכו את בני ישראל', כי הכ"ה ממש מברך את המבורך על ידם.

וגם על פיהם יהיה כל ריב, כמו 'אשר תאור יואר', כי הכל בידם כנ"ל 'ותגזר אומר ויקם, והבן.

מוסרי הג"ר אלחנן יוסף הרצמאן זצ"ל

'מבטיח אני להעושים לטובת נשמותי' אלחנן יוסף בן שמואל וצפורת, להתפלל בעדם שיהיה נפקד בכל מה

שצריך במהרה ידין'

מאז סיני ועד הלום נמשכת והולכת על פני תקופה של אלפי שנים רשימת הזוהר של אבות האומה וגדוליה, משה רבינו יהושע זקנים נביאים תנאים ואמוראים למן הראשון שבראשונים ועד האחרון שבאחרונים, ששפותותיהם דובבות דברי אלקים חיים יום יום שעה שעה בישיבות ובבתי המדרש, משכני הרוח של עם ישראל בכל דור ובכל מקום, ודף אחד בלה מדברי תורתו של האחרון שבאחרונים כי יפול לארץ, באיזו חרדת קודש ירימו אותו בני ישראל וינסקוהו וישיבו אותו בכבוד למקומו הראוי לו, וכמה תלי תלים של דרוש וחידוש יציצו ויצמחו מכל אות ותג של דבריהם הקדושים, וכשנפול שער מן הזקן בשעת לימודו מטמינו בדפי גמרא, וכשבנו או נכדו לומד בגמרא זו אח"כ, מזכירים את האבות בזו השער בחרדת קודש יותר ממה שנזכר כל המדע וציביליזציה. ועתה בוא חשבון ושאל את עצמך בפה מלא ובשפה ברורה, האם ברצונך הוא שאתה וכל הדורות שהנך עומד להקים ישתייכו לעולם הנצחי של הר סיני, או ח"ו לעולם הנשכח של הבל הבלים הכל הבל, של 'יילכו אחרי ההבל ויהבלו'.

'רבינו בחיי' לרבינו בחיי ב"ר אשר זי"ע

הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זי"ע היה אומר:

סגולה גדולה לפרנסה ללמוד הספר 'רבינו בחיי'. וסימנך: מאן דיהיב 'חיי', יהיב מזוני

שום תשים עליך מלך. ע"ד הפשט זו מצות עשה שיהיה בישראל מלך, ושלוש מצות נצטוו ישראל כשנכנסו בארץ: למנות להם מלך, דכתיב: 'שום תשים עליך מלך', להכרית זרעו של עמלק, דכתיב: 'והיה בהניח ה' אלהיך לך מכל אויבך וגו' תמחה את זכר עמלק מתחת השמים', לבנות בית הבחירה, דכתיב: 'לשכנו תדרשו ובאת שמה'. מנוי המלך קודם להכרתת עמלק, דכתיב: 'אותי שלח ה' למשחך למלך, עתה לך והכיתה את עמלק', והכרתת עמלק קודמת לבנין הבית, דכתיב: 'ויהי כי ישב המלך בביתו וה' הניח לו מסביב מכל אויביו, ויאמר המלך אל נתן הנביא ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים יושב בתוך היריעה'.

והנה מצוה זו לדעתם של ישראל, שהם עתידין שישראלוהו, לא מדעתו של הקב"ה, שהרי אין רצונו של הקב"ה שיהיה מלך בישראל אלא הוא, כי הוא יתעלה המלך ההולך בתוך מחניהם משגיח על פרטיהם, אין להם צורך במלך אחר, כי העם הנבחר אשר אדון הכל מלכו, מה יעשה במלך בשר ודם, ולכך הקשה בעינו יתעלה כששאלוהו לשמואל הנביא, הוא שאמר לו: 'כי לא אותך מאסו, כי אותי מאסו ממלוק עליהם', ונתן להם את שאול למלך ולא מדעתו ורצונו, וכענין שכתוב: 'אתן לך מלך באפי ואקח בעברתי', ואתן לך מלך באפי' זה שאול המלך הראשון, 'ואקח בעברתי' זה צדקיהו המלך האחרון שלוקח ביד נבוכדנצר בעברתו של הקב"ה ואירע בו מה שאירע, וצא ולמד מה הגיע אלינו מתחת יד המלכים, שכן דרשו רז"ל: שאול נפל בהר הגלבע, דוד נתן מגפה, שנאמר: 'ויתן ה' דבר בישראל', אחאב העציר את הגשמים עליהם, צדקיהו החריב המקדש. ומה שהסכימו כל ישראל עליו ושאלוהו, אמרו בסנהדרין (דף כז): עמי הארץ קלקלו ששאלוהו למלחמותיהם, שנאמר: 'ויצא לפנינו ונלחם את מלחמותינו', אבל זקנים שבהם ששאלוהו לשופטם ולרדות סרבנים שבהם.

שאינו כתנאי בני גד ובני ראובן, והיינו שלא כפל לתנאו כתנאי בני גד ובני ראובן, ור' מאיר סובר הא דילפינן מתנאי בני גד ובני ראובן שבעינן תנאי כפול, היינו משום דגלי לן קרא שמכלל לאו אי אתה שומע הן, ומכלל הן אי אתה שומע לאו, לפיכך אם לא כפל לתנאו אינו תנאי, משום שיש כאן חסרון דברים בעצם התנאי, והוא כאילו לא התנה. ואינו כמו במתנה על מה שכתב בתורה, שאין שם חסרון דברים בעצם התנאי, ורק תנאו בטל מדין תנאי שאינו כתנאי בני גד ובני ראובן, עכ"ל.

והנה בב"ב (דף קכו:) שם הקשה הגמ': לימא מתניתין [דתנן דאי אפשר להתנות על מה שכתוב בתורה אפי' בדבר של ממון] דלא כר' יהודה, דר' יהודה אמר, דהמתנה על מה שכתוב בתורה בדבר של ממון, תנאו קיים, דתניא האומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאין לך עלי שאר כסות ועונה, הרי זו מקודשת ותנאו בטל. דברי ר' מאיר. ר' יהודה אומר בדבר של ממון תנאו קיים.

ומתוצאת הגמרא, אפילו תימא רבי יהודה, התם האשה ידעה מהתנאי קודם הנישואין, וקא מחלה, ולכן דבריו קיימים. אבל הכא, לא קא מחיל.

וכתב החזון יחזקאל שם וז"ל: ולא קאמר 'הכא דלא ידע דמחיל', אלא אמר 'הכא לא קא מחיל', משום שאין בחילו למחול, דלאו בדידיה תליא מילתא. וכדברים האלה דירושא הוא ירית ממילא, ולא בדידיה תליא מילתא, ולהכי לא מצי מחיל, כתב בהדיא הרשב"א שם, וז"ל: התם ידעה וקא מחלה לא קא מחיל. מסתברא דהאי דקאמר 'לא מחיל', לאו דוקא, אלא לרבותא נקטיה, דודאי אפי' מחל הבן בפירוש לא עשה ולא כלום, דמחילה במה שאינו שלו עדיין והוא עתיד לבא לו 'ממילא' כירושת האב, אינו יכול להסתלק ממנה, ולא למכרה, וכשם שאמר 'מה שאירש מאבא מכור לכם', לא אמר ולא כלום, כך אם אמר לאחין 'מה שאירש מאבא מחול לכם', לא אמר ולא כלום, עכ"ל. והנה יש לבאר מחילת היורש את ירושתו בג' אופנים: א) 'מחילה' - שהיורש מוחל עצם ממון ירושתו. ב) 'סילוק' - וזה אינו על עצם הממון, אלא שהוא מסלק זכות ירושתו. ג) 'מחילה לאחיו' - שמוחל לאחיו חלקו. וכתב החזון יחזקאל, דהרשב"א מבאר בזה מדוע אינו מועיל ג' אופנים הללו, וז"ל: בדברים אלה קמ"ל הרשב"א שמחילת היורש את ירושתו לא מהניא בג' אופנים אלו:

א) 'מחילה' שהוא מוחל עצם ממון ירושתו עתה, לא מהניא ולא תחול עכשיו מחילתו בדבר שאינו שלו עדיין, והיינו שכתב הרשב"א 'דודאי אפילו מחיל הבן לא עשה ולא כלום, דמחילה במה שאינו שלו עדיין'.

ב) 'סילוק' שאינו על עצם הממון אלא שהוא מסלק זכות ירושתו ממנו, גם זה לא מהני, והיינו שכתב הרשב"א 'והוא עתיד לבוא לו ממילא בירושת האב אינו יכול להסתלק'.

ג) 'מחילה לאחיו', לא שתחול מחילתו עכשיו, אלא שתחול מחילתו אחר שיירש ותבוא נחלתו לרשותו, גם זה לא מהני, כשם שלא מהני אם מכר מה שיירש מאבא שהמכירה תחול לאחר שיירש, והיינו שכתב הרשב"א 'ולא למוכרה, כשם 'מה שאירש מאבא מכור' לא אמר ולא כלום, כך אם אמר לאחין 'מה שאירש מאבא מחול לכם', לא אמר ולא כלום'.